

**Με αφορμή την παρουσίαση του βιβλίου
«Με Ένες Ντάτα»**

Λένα Μαντά, συγγραφέας **Μια πρωίδα σαν τη Ντάτα** **απελευθερώνει τον συγγραφέα**

Την ευκαιρία να δουν από κοντά και να συνομιλήσουν με τη Λένα Μαντά θέλουν πολλοί φίλοι των βιβλίων της επιτωμένης συγγραφέων που θα βρεθεί στην πόλη μας, στο πλαίσιο της περιοδείας της στην Ελλάδα, για την παρουσίαση του νέου της βιβλίου «Με Ένες Ντάτα». Προσκεκλημένης των βιβλίοχαρτωπώλειων «Βαφειάδης» η κ. Μαντά θα βρεθεί στην πόλη μας και θα συνομιλήσει με το κοινό της στη Λεσχή Κομοτηνών στις 7:30 το απόγευμα.

Με αφορμή το γεγονός αυτό ο «Παραπτήτης της Θράκης» συνυπήρισε μαζί της για το νέο της βιβλίο, και κυρίως για την πρωίδα του, Ντάτα, για τη σκέψη της συγγραφέων με αυτήν, όπως και για πολλά άλλα τα οποία έχουν το δικό τους. Ξεχωριστό ενδιαφέρον...
Λένα Μαντά όμως...

Η πλικία της πρωίδας με βούτησε να εντάξω ποιητικά ιστορικά στοιχεία στο βιβλίο μου

ΠτΘ: κ. Μαντά, «Με Ένες Ντάτα» είναι το νέο σας βιβλίο που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Ψυχογιός». Ένας ιδιαίτερος χαρακτήρας η Ντάτα, η οποία ζει σε μια εποχή που η θέση της γυναίκας είναι υποδεέστερη, και μάλιστα γίνονται τα πρώτα βίβλια για να αλλάξει η κατάσταση αυτή. Υπάρχει κάποιος θόρυβος που επιπλέζεται στην συγκεκριμένη περίοδο;

Α.Μ.: Η εποχή με οδηγήσει μόνη της, γιατί από το «Όσο αντέχει η ψυχή» γνωρίσαμε την Ντάτα, ως Αήτεξάνθρα τότε, και μάλιστα σε μια συγκεκριμένη πληκτική, σταν συναντά την Ήρώ, οπότε ουσιαστικά ήταν μονόδρομος να ανατρέξει και να βρω την πραγματική της πλευρά, την χρονολογία που γεννήθηκε. Αυτό με βούτησε να εντάξω ποιητικά ιστορικά στοιχεία μέσα στο βι-

Δεν είναι δυνατόν

όλα να αρέσουν σε όλους. Είναι αποδεκτό, γιατί από τη στιγμή που εκτίθεσαι μέσω της δουλειάς σου θα ακούσεις και αρνητικά σχόλια, κάποιο πιο κακεντρεκή αν θέλετε αλλά και αυτά είναι μέσα στο παιχνίδι. Πάντως εδώ και πολλά χρόνια έχω αποδεχθεί ότι δεν είναι δυνατόν όλα να αρέσουν σε όλους. Θα ήταν ουτοπικό να το σκεφτόμαστε κάτια τέτοιο. Ακόμη και εγώ ως αναγνώστρια φανατική κάποια βιβλία δεν μου αρέσουν, κάποια μου αρέσουν. Απλά εγώ συναισθανόμενη τον πόνο του δημιουργού, όταν κάποιο βιβλίο δεν μου αρέσει, δεν το δημοσιοποιώ

βιβλίο μου, γιατί παρακολουθούμε πάνω από τέσσερις δεκαετίες της ζωής της, που σημαίνει ότι ζει τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, τον Εικύπηλο και οι γονείς της και δη μπρέρα της ζει και αυτή την πάλι της επικράτησης της γυναικός για να μπορέσει να έχει το δικαίωμα ψήφου, οι πεντάνεves συμφραζέτες. Όποιο αυτό μου έδωσε την ευκαιρία να ανασύρω κάποια ιστορικά γεγονότα και να τα δώσω στους αναγνώστες με ένα τρόπο που είναι θερικός και παραπλήνη θα τους αφήσει και κάτια.

Το βιβλίο απαιτούσε έρευνα

ΠτΘ: Συναντήσατε δυσκολίες στο να μεταφέρετε τα ιστορικά γεγονότα;
Α.Μ.: Όχι δεν ήταν δύσκολο, αισιά ήθελε ποιού έρευνα, γιατί σκόνταρτα σε μικρές λεπτομέρειες που αν δεν τις πρόσεξε θα αφαιρούσαν από το βιβλίο όλη του την γοητεία και την

- ▶ **Όλα τα βιβλία
κάτι έχουν να σου
δώσουν, αρκεί να
έχεις ανοικτό μυαπό**
- ▶ **Πρέπει οι αρρώστιες
να μας φοβούνται
και όχι εμείς να τις
φοβόμαστε**

αποθοφάνεια, με την έννοια ότι θα έπρεπε να ερευνήσω, να παράδειγμα πότε πρέπει το πλεκτικό ρεύμα στην Ελλάδα. Υπήρχαν τέτοιες λεπτομέρειες και παράθιλη συντάκτηκαν τέτοια ιστορικά γεγονότα, όπως ο Βαμβαρδισμός του Πειραιά από τους αυμάκους, τα οποία ήθελαν έρευνα. Αυτό απαιτούσε χρονοτριβή, γιατί η ιστορία είχε διαμορφωθεί εξ αρχής στο μυαπό μου.

Η Ντάτα φοβόταν τον πόνο της απώλειας

ΠτΘ: Μοναχική η πορεία αυτή της Ντάτα. Μοναχικό ομως δεν είναι και η πορεία των περισσοτέρων γυναικών;
Α.Μ.: Της Ντάτα είναι ήδη παραπάνω, γιατί δεν δέχεται κείρα βούθειας από πουθενά. Μια γυναίκα αν πετύχει μια κατή σύντροφο, έχει ένα κέρι να σπριχθεί. Η Ντάτα ίσως επειδή πήγανθήκε από πολύ νωρίς απέφυγε τον οποιοδήποτε δίπλια της. Μάλιστα φοβόταν τον πόνο της απώλειας που τον είχε ήδη βιώσει.

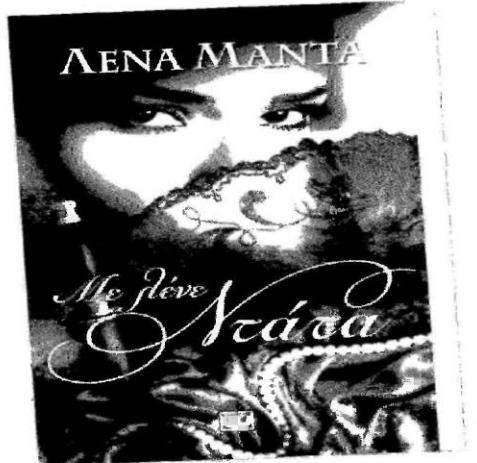
Οι αρρώστιες έχουν όνομα και δεν χρειάζεται να τις φοβόμαστε

ΠτΘ: Η πρώιδα του βιβλίου σας, η Ντάτα, είναι μια δυναμική γυναικά όπως και εσείς είστε δυναμική και αυτό φαίνεται από τον τρόπο που αντιμετωπίζετε μια δύσκολη περίοδο της ζωής σας.

Λ.Μ.: Αυτή τη στιγμή που σας μιλώ είμαι στο νοσοκομείο και κάνω χημειοθεραπεία. Είμαι με τον ορό στο χέρι. Σημαίστηκε ότι αυτό που αντιμετωπίζω είναι η πλήρως ίσια μαίνομαι και με αυτή την αιτία έχεις το κουράγιο να το πολεμάς, έχεις τη δύναμη να λες το πολεμώ. Επιτέλους πρέπει να μάθουμε να λέμε τα πράγματα με το ονόμα τους, γιατί εκεί έχουν υπόρκουν ανθρώποι που αντιμετωπίζουν δυσκολότερες καταστάσεις από μένα και θα πρέπει να ξέρουν ότι το 90% των της θεραπείας είναι η καλή ψυχολογία.

ΠτΘ: Περνάτε όμως και ένα μήνυμα προς όλους μας και ιδιαίτερα στην ελληνική κοινωνία που οποια δεν μπορεί ακόμη να ξεπεράσει ταυτού και να εξωτερικεύει τα προβλήματα της τα οποία κρατά επιμελώς κρυμμένα.

Λ.Μ.: Ειδικά στο θέμα οποιασδήποτε νόσου, δεν μιλώ για βαριές περιπτώσεις, όπως ο καρκίνος, αλλά ακόμη και στην περίπτωση που έχουμε σακοκάρδο διαβίτη μπορεί να το κρύψουμε. Δεν θέλουμε να το ξέρει ο κύκλος μας. Προσπαθούμε να κρύψουμε αν έχουμε σκληρύνοντα κατά πλάκας. Είναι αρρώστιες, έχουν ένα άνομα και δεν χρειάζεται να τις φοβόμαστε. Πρέπει οι αρρώστιες να μας φοβούνται και όχι εμείς να φοβόμαστε τις αρρώστιες μας. Αυτό είναι και το μήνυμα.

Όσο δημιουργούσα τη Ντάτα πέρασα πολύ όμορφα μαζί της

ΠτΘ: Οι επιθυμίες της όμως, κ. Μαντά πήταν πολύ σκληρές. Λ.Μ.: Πολύ σκληρές επιθυμίες όντως. Και η ίδια είναι πολύ σκληρή, πολύ αυστηρή, έχει το δικό της κώδικα πεθικής, ουσιαστικής έχει δημιουργήσει τους δικούς της ήγουνος και κανείς από το περιβάλλον δεν τολμά να της πάει κόγκρα. Είναι μια σκληρή γυναίκα και θα είλεγα ότι είναι η αδηλότητα της Ήρως. Όσταν μιλάγαμε για την Ήρω και ήγαμε ότι αυτό το πήδησμα είναι γονιδιακό καλό, αν μπορεί να υπάρξει μια τέτοια έκφραση, εδώ μιλάμε για μια γυναίκα που είναι γονιδιακά σκληρή, από τα γεννοφάσια της. Βλέπουμε ότι σαν παιδί είναι φοβερά ανεξάρτητη, δεν έχει καλές σχέσεις με την ματέρα της και παράλληλα έχει επιφορτισθεί με την κηπουρομάρκοτητα από τον πατέρα της, ο οποίος είναι ένας πολύ σκληρός και αντιπεις άνθρωπος.

ΠτΘ: Ντάτα – Απλεξάνδρα. Το κακό και το καλό θα μπορούσαμε να πούμε; Διαφορετικές ή ίδιες;

Λ.Μ.: Νομίζω ότι σε αυτή την περίπτωση ακριβώς είναι οι δύο πλευρές της. Επιθένει όλες τις σκληρές και τις άγριες πλοεις και όταν έρθει η ώρα να κάνει το καλό το φορτώνει στην Απλεξάνδρα, πιες και μιλάμε για διασαμένην προσωπικότητα, και φροντίζει να το ξεχνά.

Η Ντάτα ίσως από τις πιο αγαπημένες μου πρώιδες

ΠτΘ: Ποια είναι η σχέση σας με την πρώιδα του βιβλίου σας; Λ.Μ.: Μεγάλη σχέση όσον αφορά στις επιθυμίες δεν υπάρχει. Όμως η Ντάτα κουβαλά κάποια λίγα από τα στοιχεία μου ως προς την αυτοπρότιτα με την οποία εγώ χειρίζομαι τις προσωπικές μου καταστάσεις. Από εκεί και μετά όμως θεωρώ ότι ίσως ήταν από τις πιο διατρέμενες μου πρώιδες, γιατί ουσιαστικά μια τέτοια είδους πρώιδα απελευθερώνει πολύ ένα συγγραφέα, τον καθιστά έτοιμο με τα πάντα, δεν δουλεύει με στεγανά. Στο προηγούμενο βιβλίο τη πρώιδα ήταν τόσο με τον σταυρό στο χέρι που με εγκλώβιζε στα στεγανά της, ενώ τώρα η Ντάτα με απελευθερώνει και ίσως για αυτό την έχω αγαπήσει πάρα πολύ και πέρασα μαζί της πολύ όμορφα δύο τη δημιουργούματα.

Το αναγνωστικό κοινό με έχει κακομαθημένη

ΠτΘ: Κατά την άποψή σας ποιοι είναι οι λόγοι που τα βιβλία σας μέχρι σήμερα έχουν αγαπηθεί από το αναγνωστικό κοινό;

Λ.Μ.: Αυτή είναι μια έρωτη που που θα πρέπει να γίνει στο αναγνωστικό κοινό. Το πέλε και το έχω πει πολλής φορές ότι μάλισταν με έχει κακομαθημένη το αναγνωστικό κοινό, γιατί κάθε δουλειά μου την αγκαλιάζει με πολύ αγάπη και αυτή η αγάπη έχει περάσει και σε ένα την διά. Έχουμε καταφέρει με τους αναγνώστες να αποκτήσουμε μια στενή σχέση.

Η Ντάτα Θεωρώ ότι ίσως ήταν από τις πιο διατρέμενες μου πρώιδες γιατί ουσιαστικά μια τέτοιου είδους πρώιδα απελευθερώνει πολύ ένα συγγραφέα, τον καθιστά έτοιμο με τα πάντα, δεν δουλεύει με στεγανά. Στο προηγούμενο βιβλίο τη πρώιδα ήταν τόσο με τον σταυρό στο χέρι που με εγκλώβιζε στα στεγανά της, ενώ τώρα η Ντάτα με απελευθερώνει και ίσως για αυτό την έχω αγαπήσει πάρα πολύ και πέρασα μαζί της πολύ όμορφα δύο τη δημιουργούματα

Από τη στιγμή που εκτίθεσαι μέσα από τη δουλειά σου θα δεχθείς και αρνητικά σχόλια

ΠτΘ: Έχετε όμως κ. Μαντά δεχθεί και αρνητική κριτική. Σας επηρεάζεις αυτό;

Λ.Μ.: Όχι βέβαια. Δεν είναι δυνατόν ότι να αρέσουν σε όλους. Είναι αποδεκτό, γιατί από τη στιγμή που εκτίθεσαι μέσω της δουλειάς σου θα αισκαύσεις και αρνητικά σχόλια, κάποια πιο κακεντρεχτικά αν θέλετε αισθάνει και αυτά είναι μέσα στο παιχνίδι. Πάντως εδώ και πολλά χρόνια έχω αποδεχθεί ότι δεν είναι δυνατόν ότι να αρέσουν σε όλους. Θα ήταν ουτοπικό να σκεφτόμαστε κάτι τέτοιο. Ακόμη και εγώ ως αναγνώστρια φαντακή, κάποια βιβλία δεν μου αρέσουν, κάποια μου αρέσουν. Απλά εγώ συναντήσαμεν τον πόνο του δημιουργούματος, όταν κάποιο βιβλίο δεν μου αρέσει, δεν το δημιουργούματος.

ΠτΘ: Υπάρχουν «καλή» και «κακά» βιβλία;

Λ.Μ.: Εντός εισαγωγικών και εκτός υπάρχουν καλή και κακά βιβλία. Από εκεί και πέρα ένα βιβλίο δύο κακό, αν μπορούμε να το χαρακτηρίσουμε έτοι, και αν είναι, πάλι έχει να σου δώσει κάτι. Εγώ το θέω και για το αναγνωστικό κοινό αικόμα, όταν διαβάζω ένα βιβλίο που δεν μου άρεσε αυτό δεν το κάνω αιτωλικα κακό, γιατί σε κάποιον δύπλο μπορεί να αρέσει. Έχω διαβάσει τα οποία ίσως να πέθεταιν μια πιο καλή επιμέλεια, ίσως ένα δεύτερο πέρασμα από τον ίδιο τον συγγραφέα και αυτά έχουν όμως να σου δώσουν έστω και το μέτρο σύγκρισης. Πάντως κάτι έχεις να πάρεις από τα πάντα, αρκεί να έχεις ανοικτό μιαπό.

Ο Μάιος είναι το γούρι μου

ΠτΘ: Προετοιμάζετε το νέο βιβλίο σας;

Λ.Μ.: Το βιβλίο το οποίο θα κυκλοφορήσει το Μάιο του 2014 τελειώνει και παραδίδεται εντός των ημερών στις εκδόσεις «Ψυχογός» με τις οποίες μόνιμα συνεργάζομαι εδώ και χρόνια.

ΠτΘ: Έχετε επιλέξει το Μάιο για την κυκλοφορία των βιβλίων σας;

Λ.Μ.: Ναι είναι το γούρι μου και δεν το καλά. Μάιο είχε κυκλοφορήσει το βιβλίο μου «Βαθή με δώδεκα θεούς» και από τότε Μάιο εκδίδονται πάντα τα βιβλία μου.